

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 20. Res Gallicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

ac obserata ad Collegialem Ecclesiam Sæc. XVIII.
 S. Mariæ transferenda erat: Quo fa- A. C. 1737.
 cto Sacer inaccessus principium habuit.

Pompam ducebant sacræ Sodalitates, quas sequebantur utriusque Cleri Sacerdotes in suas classes distincti: Exinde post Crucem auream Archiepiscopalem Canonici Metropolitanæ, & Collegiati atque Abbates & Præpositi incedebant, tandem aderant ipsæ Sacræ reliquæ in pretiosa tumba reconditæ; cui oneri octo Ecclesiastici humeros submisere: Clausit sanctissimam pompam ipsemet Archiepiscopus atque Elector, Pontificali splendidus ornatu, ejusque latera stipantibus octo ephebis, ingens a tergo tum domesticæ Aulæ, tum Curiæ, ac peregrinorum & prope innumera civium multitudo, in pia vota & plausus ardentium. Denique Archimysta Sacris operante, & hymno Ambrosiano solemniter decantato hic dies festivissimis modis exactus est.

§. XX.

Res Gallicæ.

Nec hoc an. magis quam antea pacatus erat Franciæ status; cum enim Quesnellistæ Episcopos, omnesque, qui Sedis Apostolicæ auctoritatem, ei-
Hist. Eccles. Tom. LXXV. K k que

Sæc. XVIII.

A. C. 1737.

que debitum obsequium ore & calami
 contra eorum errores propugnabant,
 pari cum ipsis forte haberi, illorum
 que scripta palam proscribi cernerent,
 inde audaciores effecti, quicquid pro-
 cacitas dictabat in vulgus sparsere: le-
 ter plures alios ex hac secta quidam
 librum edidit, cui titulus: *Historia
 juris publico - Ecclesiastico - Gallici.* In
 eo Auctor supremam Pontificis aucto-
 ritate omni, quo poterat modo,
 evertere nifus, statuebat, ne minimam
 quidem jurisdictionem eidem extra
 suam Diocesin competere, nec pluris
 esse, quam Ecclesiæ Primatem, & si
 majorem sibi arrogaret auctoritatem,
 id nil nisi meram esse usurpationem, ob-
 stetricante spuriarum Decretalium Lu-
 cina natam, & ignorantia sæculo ad-
 ultam &c. Enimvero Delcius Aposto-
 licus in Francia Nuntius ex mandato
 summi Pontificis apud Regem vehe-
 menter desuper querebatur, postulans,
 ut impius hic liber carnificis manu in-
 famibus addiceretur flammis, ejusque
 Auctor ad terrorem aliorum severe
 plecteretur: ast complicum veritatem
 actum, ut non modo Nuntii postulata
 surdis auribus exciperentur, sed etiam
 e contrario Historia Constitutionis *Uni-
 genitus*, quam Petrus Franciscus La-
 fiteau Sistaricensis Episcopus ediderat,
 Regil

Regii Senatus decreto proscriberetur. Sæc. XVIII.

A. C. 1737.

Non deerant tamen ex Franciæ Præsulibus, qui indignis ejusmodi suorum oppressiõibus minime territi, veritatem defendere, & læsam Episcopalis ordinis auctoritatem vindicare strenue adlaborarent: Hos inter eminuit Stephanus Josephus de la Fare Par Franciæ & Laudanensis Episcopus, qui edita epistola palam declarabat, Episcoporum jura, commissi Sacri depositi custodiam, & oppugnatam fidei veritatem palam defendere, ne Regiis quidem decretis prohiberi posse, Ecclesiam suis in rebus a laica potestate minime dependere, minus vero laico Tribunali competere dogmatica Episcoporum & supremorum Ecclesiæ Pastorum scripta dijudicandi auctoritatem: Fleuryum Cardinalem sui muneris partibus, & fidei datæ deesse, si vexationibus in veros Catholicos intentatis finem, cum facile posset, imponere negligeret, has insectationes haud absimiles esse rabido cani, qui sine discrimine, quos obvios habet, dilacerat, ejusmodi pestem esse fugiendam, atque ex humana societate eliminandam: Parlamentum auctoritatis suæ fines longius excedere, ac præcipue illud Normanniæ cæco furore in veritatis vindices debacchari. His fusius expositis

K k 2

Sæc. XVIII
A. C. 1737.

positis Præsul intrepide declarabat se solum Deum, non vero hominum judicia ac vindictas vereri, nilque audentius exoptare nisi ut veritatis Martyr Sanguinem suum profundere possit & si omnium hostium tela in ipsum solum collimarent, se recti conscientium Romæ afflictorum Patrem, & apertum veritatis oppressæ asylum facile reperiturum, se nec canem mutum nec edentulum fore, etsi integram decretorum nubem ac procellam sibi a Parlamento & status Consilio in caput suum accerferet &c. Denique idem Episcopus instructionem Pastoralem edidit qua inhibuit, ne Confessarii absolvent eos, qui Bullam *Unigenitus* non recipiunt, aut scripta contra illam retinent, illos vero Sacerdotes ipso facto suspensos declaravit, qui Canonem Missæ non recitant voce demissa & secreta. Pariter & Episcopus Aquis Augustis Bullæ Adversantibus Sacramenta & S. Sepulturam negavit. Ceterum in hac epistola Episcopus Laudanensis a debitæ moderationis legibus nonnulla recessisse, ab ipso Papæ Nuntio arguebatur; magis tamen iniquo animo hinc Præsulis intemperiem terebat Reges Senatus, qui die decima octava Decembris promulgato edito hanc promulgavit scripsit epistolam, eo quod omnium con-

convitiarum, ac injuriosarum declarationum synopsin contineret, & opiniones pluribus edictis proscriptas defenderet, eaque suprema potestas Regi omni jure debita contumeliose in dubium vocaretur &c. Præterea aliud ejusdem Episcopi mandatum jam ante sexennium suppressum, cum iterato prælo fuisset excusum, die quinta Maij edito Regii Senatus edicto rursus proscriptum, præceptumque est, ut omnia novæ hujus editionis exempla ad Regiam status Cancellariam deferrentur. Ita Regii Senatus Patres in Episcopos excanduerunt, qui tamen in refractarios oppido benigni duos pertinaciter Appellantes post sexennem carcerem, seu potius rebellem contumaciam libertati restituerunt.

Magis adhuc inveterata erat Convulsionistarum pertinacia, aut verius insania, a qua nec ratione nec minis ac poenis sanari volebant; hoc siquidem anno in Parisii, spurii sui Thaumaturgi commendationem nova eaque stupenda prodigia proterve comminabantur: Inter alia quippe fingebant, quosdam a gangræna, apoplexia, lepra, paralyfi &c. prodigiose fuisse sanatos, quamprimum ex Parisii sepulcro pulverem aqua ex ejus fonte hausta commix-

Sæc. XVIII. tum per modum medicinæ sumpsissent
A. C. 1737. omni ferme die in fanatico hoc theatro
 novæ confictarum sanationum, & miraculorum scenæ aperiebantur; præcipue vero & hoc ipso anno mirabilis hæc Jansenianæ factionis Sanctus nocturnarum fenestrarum effractione (quod aliis scurris & nebulonibus familiare) se prodigiosum ostendit: Res ita contigit. Die vigesima Martij popularis per urbem spargitur rumor, Ecclesiam S. Medardi, in cujus cæmeterio olim sepultus erat Parisius prodigioso motu concussam, omnes fenestras contractas & Parisii sepulcrum, uti Mechæ Mahometis tumba, in aera sublatum esse. Rei novitas prope innumeros omnis ordinis homines concitabat, ut ad hanc Ecclesiam undique cito citius confluerent, tantique miraculi testes fierent: ast una omnes non sine confusione recedebant, nihil omnino prodigiosi reperto, nisi inter miracula reponerent contracta vitra quamplurima, que tamen lapidibus ex vicinis ædibus i populo projectis fuisse comminuta, paulopost facta inquisitione deprehensum fuit.

Non minus ridiculum superstitiosæ credulitatis paradigma dedit Parisiensis quidam Vitriarius, nomine Depoirier: Rem, prout ipsimet Jansenius

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

stæ in suis Novellis Ecclesiasticis referunt, nullis ambagibus memorabimus. Hic opifex in Ecclesia S. Medardi fenestras reparare iussus, in Sacello, quod Sancto Christophoro Sacrum, cujusdam fenestræ cancellos fornici commissos submovere tentat, incassum tamen, unde laboris frustrationem aucto laceratorum nisu compensare studet: dum vero totam vim admovet, accidit, ut fallente conatu fenestræ commissura violentius repulsa in Vitriarii caput impingeret. Dolore indignationem inflammante in Sacrilega hæc prorupit verba: *Hocine novum fors est Parisii miraculum?* & converso ad ejus sepulcrum vultu non sine ludibrio addidit: *Vah! egregium Sanctum, quid deest, nisi ut me insuper saltare faciat, sicut suas pupas ad saltum movere solet.* His dictis furore plenus, lapides, calcem, & quicquid obvium habuit, in Parisii sepulcrum indignabundus proiicit: absoluto demum labore hora tertia vespertina domum redit, mox autem densus lapidum, tegularum, glebæ &c. grando non modo in inferiori domus atrio, sed & in ipsa ejus officina fenestras horrenda strage iteratisque vicibus confringit, quin impetentium manus tum deprehendi possent: Hic successus in religionem venit Vitriario, qui suum Parisii

K k 4

con-

Sæc. XVIII. contemptum ab ejus affectis vindicari
 A.C. 1737. animadvertens, furore percitus exclamavit: *omnes mee fenestræ sunt conquassatæ, devastata domus, Proh! quam tale negotium mihi facessivi cum hoc Sancto lurcone.*

Hujus facti novitas Parisinos quidem omnes, at in diversum affectum cinati, cum apertissimam factæ illudinis vindictam crederent, sancto quasi horrore percussi, pœnas pares ex factis paribus metuebant, alte jactata Thaumaturgi hujus potentia. Saniores e contrario horum fatuitatem sibilis & cahinnis explodebant, eorumque malitiam, dolosamque pertinaciam detestabantur: demum de fraude & Convulsionistarum impostura prudentum nemo dubitabat: quocirca Parisiæ Urbis Prætor in doli architectos sedulo inquiri jussit,prehenditque, quosdam sub Ecclesiæ fornicibus aliisque locis Vitriarii ædibus vicinis delituisse, & lapidum grandine hanc fenestram intulisse. Igitur publico proclamate omnes & singulos, quibus hujus tumultus Auctores, conscii, participes aut fautores essent noti, hortatus est, ut eos apud Curiam manifestarent; inde factum, ut quidam constituto præmio pellecti supersticiosos hosce fraudum machi-

machinatores proderent, hique cum Sæc. XVIII.
 aliis Convulsionistis in carceres detrusi, A. C. 1737.
 longaque inedia cruciati, crassis eorum
 humoribus mirifice attenuatis a suo delirio tandem ad sanitatem redirent; ex his die septima Septembris hoc anno duodecim e custodia dimissi a suis convulsionibus non alio, quam famis remedio sanati fuere, quamvis non deessent adhuc alii, qui suis deliriis immortui ridicula commenta pro invictis veritatibus, & naturales eventus pro inauditis prodigiis, prævalente superstitione, venditarent.

Nil tamen luculentius corruptæ phantasiæ, ac fanatici vim prodidit quam quod Parisi Abbatis Frater Hieronymus Nicolaus, qui hoc anno die decima quinta Augusti mortuus ac in Ecclesia ad S. Gervasium sepultus erat, pariter miracula patrare crederetur, ac si ipse hæreditariæ successionis privilegio insanix monstra parturiendi artem didicisset: Ita populus turmatim ad recens defuncti sepulcrum accurrit, & quasi contentiosa æmulatione novum hunc sanctum Seniore Thaumaturgo in virtute sanandi præstantiorem esse crederet, caro pretio minimas vestium, quibus usus erat, lacinias, & pauxillum pulveris ex ejus sepulcro abradi vinti

Sæc. XVIII
A. C. 1737.

ginti quatuor solidis emit. Aperiebantur ergo Parisiis duo simul theatra, in quibus ludicra histrionum spectacula & gettulationes singulis ferme diebus exhibebantur, necesse igitur erat, ut ad vitandam altercationem duo pariter separata erigerentur altaria, super quibus Convulsionistæ suo quisque Parilolitant. Præcipuum erat in ædibus Marchionissæ de Vieuxpont, in suburbio S. Germani sitis, ubi enthusiastæ abrepti Sacros, si superis placet, conventus habebant. Ast dies vigesima secunda Novembris hisce fanaticis oppido fatalis fluxerat; comperto enim insuperhabito interdicto frequentem virorum mulierumque conventum ibidem haberi. Hæraultus Parisinæ Urbis Prætor Regnardo in mandatis dedit, ut congregatos dissiparet, & unanimes captos abduceret. Hic ergo cum militum satellitumque manu ad ædes accurrit, & Marchionissæ cubiculum ingressus, demandatum sibi negotium manifestat: Illa vero ædes suas perlustrari, nefas esse opponit, urget & instat Regnardus, fit clamorosa utrinque altercatio, quæ ad superiores penetrabat cubile, in quo Convulsionistæ suos deblaterabant Psalmos & caritica. Horum nonnulli, audito rumore, quid rei sublit, exploraturi aures admo-

admovent, & apertis foribus accurrunt: hac opportunitate usus Regnardus, in cubiculum irrumpit, ibique triginta novem utriusque sexus homines superstitionis actibus intentos reperit, atque inter eos præcipue Abbates Puchardum, Moulinum, Guyardum & Bonyum ad S. Nicolaum de Lupara Canonicum: Horum omnium nomina Regnardus descripsit, & Heralto indicavit, cujus jussu hi quatuor Abbates, & alii quinque præter unum juvenem, & viginti annorum adolescentulam, tum convulsionibus correptos ad Bastiliæ carceres raptati sunt, ex quibus tamen potissimi fuere liberati, facta pollicitatione jurata, se haud unquam fanaticis ejusmodi conventiculis interfuturos: hi vero, qui ejusmodi præstigias aut propugnarunt, aut instruxerunt, diutius in custodia detinebantur: Nec tamen horum damno sapere ceteri, ex quibus Mense Decembris plusquam triginta duo unacum Aroues de Voltaire reddituum Exactore in ergastulis suæ dementiæ pœnas lueri coacti sunt, quin prodigiosis Sancti Parisii sui meritis libertatem consequi possent.

Eodem anno Cœlum Jansenianum novo Sancto augebatur mortuo Davo-
leo, quem Quesnellistæ pariter miraculis

Sæc. XVIII.
A. C. 1737.

Sæc. XVIII.

A. C. 1737.

lis clarum inter Cælites suos numerabant, non alio tamen ipsius merito nisi quod usque ad extremum vitæ suæ halitum Apostolicis decretis pertinaciter restitisset, & Parisii Abbatis eminentius cultor fuisset: Nihilominus quamprimum hic impostor ad Patres suos abierat, confestim Appellantes & Convulsionarii ad ejus ædes turmatim abvolant, vestes ejus in frustra discerpunt, & velut sacrosanctas reliquias singulari fiduciæ affectu secum asportant: demum intra paucos dies abusus & superstitio eo processit, ut sepulcri locum claudere & regio Sigillo firmare necesse fuerit, ne fanatici terram inde reverentia pietate abraderent, novosque tumultus concitarent.

§. XXI.

Literarum incrementa tam in Gallia, quam alibi.

Inter densas errorum, ac superstitionum nebulas hoc anno literarum amor luculentius ubique, atque in ipsa etiam Francia emicare videbatur. Id id haud parum contulerat Cardinalis Fleuryus, insignis Eruditorum Factor, qui Ludovicum XV. Regem aliando erga scientias proclivem urgebat,